

Centrální přechody v železničních stanicích - hmatové a akustické prvky

Základním právním předpisem pro bezbariérové užívání staveb je zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a jeho prováděcí vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (dále jen „bezbariérová vyhláška“). Tato vyhláška stanoví univerzální požadavky na stavby a jejich části tak, aby bylo zabezpečeno jejich užívání osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Bezbariérová vyhláška upravuje základní prvky bezbariérovosti a sjednocuje jejich používání napříč různými obory. Mezi tyto základní prvky patří například hmatová a akustická opatření. Pro jednotlivé dopravní módy pak platí zvláštní právní předpisy. Konkrétně pro železnici to je zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, a jeho prováděcí vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.

Dne 28. 4. 2017 nabyla účinnost vyhláška č. 117/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah. Tato novela do části druhé vkládá novou hlavu třetí s názvem „ÚROVNŮVÝ PŘECHOD KOLEJÍ URČENÝ PRO PŘÍSTUP CESTUJÍCÍCH NA NÁSTUPIŠTĚ“, která obsahuje nová ustanovení § 4a a § 4b.

Ustanovení § 4a vyhlášky č. 177/1995 Sb. stanoví zabezpečení přechodu kolejí určeného pro přístup cestujících na nástupiště výstražným zařízením, včetně bezbariérového řešení. Odstavec 1 zakládá požadavek na výstražné zařízení pro přechod kolejí ve stanici; jeho světelný i akustický signál musí varovat uživatele přechodu kolejí, že se k němu blíží vlak nebo drážní vozidlo. Dále pokud existují závorová břevna, musí být provedena s úpravami pro samostatný a bezpečný pohyb osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Zejména jde o zarážku pro bílou hůl provedenou dle bezbariérové vyhlášky. Odstavec 2 zakládá požadavek na hmatové prvky jako je signální pás pro přístup k přechodu kolejí, varovný pás pro určení hranice vstupu na tento přechod a vodící linie pro směrové vedení přes daný přechod; viz aplikace bodů 1.2.1, 1.2.2 a 1.2.4 přílohy č. 1 k bezbariérové vyhlášce.

Ustanovení § 4b vyhlášky č. 177/1995 Sb. stanoví podrobnosti na výstražné zařízení pro přechod kolejí určený pro přístup cestujících na nástupiště.

Podle odstavce 1 písmene b) mají akustické signály pro nevidomé „Stůj“ a „Volno“ obdobné parametry jako na železničních přejezdech. Návozně podle odstavce 2 se „akustický signál Volno“ aktivuje dálkově z vysílačky povelů nevidomého. Parametry dálkové aktivace stanoví jednotně bezbariérová vyhláška. Odstavec 4 obsahuje důležitý požadavek z hlediska bezpečnosti osob se zrakovým postižením. Cílem tohoto ustanovení je zamezit vzájemnému zvukovému překrývání dvou akustických signálů sloužícím dvěma sousedním přechodům určených pro přecházení do různých směrů. Pokud jsou dvě akustická návěstidla na jednom sloupku nebo od sebe vzdálena méně než 4 m, nelze sluchově odlišit a identifikovat zvukový signál pro příslušný směr přecházení. Principiálně stejné požadavky platí na dělených přechodech pro chodce na pozemních komunikacích a též na vyčkávacím prostoru mezi přechodem pro chodce a koridorem pro přecházení tramvajového pásu. Technické řešení na železnici je v detailech odlišné.